

Laste vaimse tervise edendamine 2013

Tunne oma tundeid

Koostaja: liikumisõpetaja **Monica Roosve, Kambja Lasteaed Mesimumm**

Töö teema

Erinevate emotsioonide äratundmine ja väljendusviisid

Taustinformatsioon

Meie lasteaia õppekavas on terviseõpetus eraldi välja toodud ja terve õppeaasta kava koostab (ning viib läbi tegevused kõikides rühmades) tervisetöötaja.

Konkreetses teemas valik tulenes sellest, et veebruarikuus on sõbrapäev, mis pakub sobivaid võimalusi käsitleda emotsioonide teemat.

Eesmärk:

- süvendada arusaamist enda ja teiste emotsioonidest;
- laps tunneb nii kirjelduse järgi kui visuaalse vaatamise teel erinevaid emotsioone ja teab nende sobivaid väljendusviise.

Osalenute vanus ning arv

6–7-aastased (sobib ka 5–6-aastastele), kogu rühm.

Läbiviidud tegevuse kirjeldus, metoodika, integreeritus teiste valdkondadega

Jutu kuulamine

Tegevus algab laste paigutamisega nii, et neil oleks mugav ja kõigil oleks võimalik kuulata-vaadata, osaleda. Seejärel toimub tervitamine ja sissejuhatav osa teema kohta ning selgitatakse lühidalt, millised tegevused ees ootavad.

Toimub jutu „Kõik on nii kurjad Lota vastu“ (rmt „Lärmisepa tänava Lota“) kuulamine. Soovitatav on lugu endale nii selgeks teha, et seda oleks võimalik lastele jutustada,

kuna just jutustades jälgivad ja märkavad lapsed jutustaja näost vahelduvaid emotsioone – eeldusel, et seda tehakse paraja ilmekuse ja selgusega.

Vestlus aruteluna

Pärast jutu kuulamist suunab õpetaja lapsi küsimustega jõudma arusaamiseni, et kõik emotsioonid on tegelikult head, vahe seisneb ainult selles, kuidas neid väljendatakse. Lapsed võivad pakkuda variante, kuidas erinevates olukordades erinevaid emotsioone väljendada.

Erinevate emotsioonide äratundmine (lisa 1)

Lapsed vaatavad ükshaaval slide ja arvavad, mis emotsioonid valdavad pildil olevat inimest. Mis veel meis sellist tunnet tekitab? (näiteks: „Mis sind rõõmustab, kurvastab, üllatab jne.“)

Detailide märkamine – milline on miimika e. näo väljendusliigutused, kui inimene on vihane, rõõmus, unine jne.

Mäng „Arva, mida ma tunnen?“ (emotsioonide väljendamine kehakeele ja miimika abil; vt lisa 2) (materjalist „Lapse sotsiaalsete oskuste arendamine“)

Lapsed istuvad ringis põrandal, mängujuht (õpetaja) hoiab käes tundekaarte, mis on tagurpidi (st kirjaosa on allpool). Iga laps tõmbab endale ühe kaardi ja asub seda vaikselt kokku lugema. Kellel on lugemisel abi vaja, seda aitab keegi lastest või õpetaja.

Seejärel hakkab õpetaja igalt lapselt järjest küsima, mis on tema kaardil kirjas. Laps loeb selle kõvasti ette ning peab kehakeele ja miimikaga püüdma näidata kaardil kirjeldatud emotsiooni. Ka teised võivad kaasa teha.

Kuna kaarte on vähem kui rühmas enamasti lapsi on, siis võib sama tundekaarti olla mitu. See aitab kinnistada nähtut-tehtut ja mõista, et meie emotsioonide väljenduslaad on samuti pisut erinev.

Tegevus oli lõimitud valdkonnaga „keel ja kõne“, „mina ja keskkond“, lisaks toetas esinemisoskuse ja eneseväljenduse arenemist.

Tegevustes kasutatud materjalid ja vahendid:

- raamat „Lärmisepa tänava Lota“;
- Powerpointi esitlus „Arva ära, mida ma tunnen?“;
- tundekaardid.

Tegevuste mõju hindamine

Tegevuse mõju ei ole hinnatud.

Kasutatud ja soovitatav kirjandus

Beaumont, E., Simon, P. (2007). Viha ja hellitused. Pildiraamat inimese kehast. Tallinn: Sinisukk.

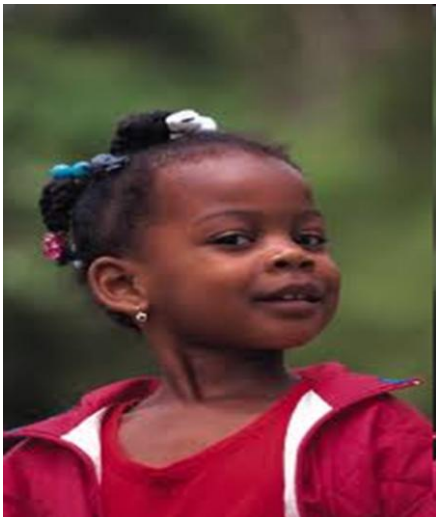
Lapse sotsiaalsete oskuste arendamine. Materjal TÜ eelkoolipedagoogika kursusel (isiklik portfoolio). (2005).

Lindgren, A. Lärmisepa tänava Lota.

Winston, R. (2006). Kas suudad kontrollida oma emotsioone? Mis teeb minust minu? Tallinn: Koolibri.

Lisa 1. „Arva ära, mida ma tunnen.“ Emotsioonide väljendused kehakeele ja miimika kaudu

Pildid valis Monica Roosve, allikas: Internet

Lisa 2. Tundekaardid mänguks „Arva, mida ma tunnen?“

(Kaardid lõigati välja ja kiletati). Tundekaardid koostas Monica Roosve.

SAIN VÕISTLUSEL ESIMESE KOHA – OLEN UHKE!

SÕBER ÜTLES, ET MINU JOONISTUSED TULEVAD ALATI HALVASTI VÄLJA –
OLEN SOLVUNUD!

SAIN SÜNNIPÄEVAKS JALGRATTA – OLEN ÕNNELIK!

JÄIN HAIGEKS EGA SAA UJUMA MINNA – OLEN KURB!

VEND RÄÄKIS MULLE ENNE MAGAMA JÄÄMIST ÕUDUSJUTTU – OLEN
HIRMUL!

LÄKSIN ÕHTUL LIIGA HILJA MAGAMA – OLEN UNINE!

EMA TULI MULLE OOTAMATULT LASTEAEDA VAREM JÄRELE – OLEN
ÜLLATUNUD!

ISA LUBAS MUL NATUKE AUTOT JUHTIDA – OLEN TÄHTIS!

ÜKS LAPS LÕHKUS MINU EHITATUD LIIVALOSSI ÄRA – OLEN VIHANE!

SOOVIN ENDALE VÄGA OMA LEMMIKLOOMA VM – OLEN UNISTAV!

MINU KOER VIGASTAS OMA KÄPPA JA LONKAB – OLEN MURES, ÄREVIL!